

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Aktieägarstatistik

Ämnesområde

Finansmarknad

Statistikområde

Aktieägarstatistik

Produktkod

FM0201

Referenstid

2019 halvår

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Finansinspektionen
Kontaktinformation	Jens Viklund
E-post	jens.wiklund@fi.se
Telefon	08-408 980 00

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	5
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	5
2.4.2	Mätning.....	7
2.4.3	Bortfallsuppföljning	7
2.5	Bearbetningar.....	7
2.6	Granskning.....	7
2.6.1	Granskning under insamlingen	8
2.6.2	Granskning av mikrodata	8
2.6.3	Granskning av makrodata	8
2.6.4	Granskning av redovisning	9
2.7	Skattningsförfarande	9
2.7.1	Principer och antaganden	9
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	9
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	10
2.7.4	Röjandekontroll	11
3	Genomförande	11
3.1	Kvantitativ information.....	11
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	11

1 Statistikens sammanhang

Aktieägarstatistiken bygger på registeruppgifter över antal värdepapper för aktieägare och emitterande bolag ifrån värdepapperscentralen Euroclear Sweden¹. Även uppgifter från Befolkningsstatistiken, www.scb.se/BE0101, och uppgifter från Inkomst- och taxeringsregistret, www.scb.se/he0110, används.

Utöver att statistiken publiceras i sin helhet utgör statistiken den främsta källan för merparten av sektorerna avseende aktieinnehavet i noterade aktier i finansiella företag, www.scb.se/fm0103.

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförandet av aktieägarstatistiken. Dokumentet kompletterar *kvalitetsdeklarationen* som finns tillgänglig på www.scb.se/fm0201 under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Aktieägarstatistiken baseras på aktier i bolag som är noterade på svenska marknadsplatser² och aktieägarna av dessa aktier. Även onoterade aktieserier i de bolag med aktier noterade på svensk marknadsplats ingår i statistiken. Så gör även svenska depåbevis som är noterade på dessa marknadsplatser.

För olika institutionella sektorer redovisas sektorns totala marknadsvärde och röstvärde. Dessa delas även upp för noterade och onoterade serier och på direkt- respektive förvaltarregistrerade värdepapperskonton.

För de olika marknadsplatserna redovisas också antalet ny- och avregistrerade bolag samt antalet bolag vid periodens slut.

Inom sektorerna hushåll och utlandet redovisas även andra nedbrytningar. För hushållssektorn redovisas uppgifter om antalet aktieägare och andelen aktieägare i totalbefolkningen, genomsnittligt värde på aktieportföljen och medianportföljvärde. Dessa uppgifter redovisas för olika inkomstgrupper, åldersgrupper och kön. Det redovisas också hur hushållen äger aktier på de olika marknadsplatserna uppdelat på ålder och kön.

¹ www.euroclear.com/sweden/sv.html

² Med svenska marknadsplatser avses Nasdaq Stockholm (Large cap, Mid cap och Small cap), Spotlight Stock Market, NGM Equity, First North och NGM Nordic MTF.

För sektorn utlandet redovisas olika regioners totala marknadsvärde och de största ägarländernas totala marknadsvärde.

Alla målstorheter, förutom antalet ny- och avregistrerade bolag, avser ställningsvärden vid referenstidpunkterna, dvs per sista december och per sista juni. Ny- och avregistreringar redovisas sedan föregående år.

2.2 Ramförfarande

Undersökningen samlar in uppgifter om aktier och aktieinnehav från Euroclear Sweden:s register. Registret är uppdelat i två delar, det ena innehåller uppgifter om alla aktier som är noterade på svensk marknadsplats medan det andra innehåller samtliga ägare av aktierna på svensk marknadsplats. Euroclear Sweden är Sveriges centrala värdepappersförvarare och Sveriges enda system för värdepappersavveckling. Euroclear utför clearing och avveckling av transaktioner med svenska aktier samt för register över de flesta aktier som handlas på svensk marknadsplats.

Ramförfarandet omfattas av samtliga bolag med noterade aktier på svenska marknadsplatser samt samtliga aktieägare. Den del av ramen som består av aktier kallas för värdepappersstomme. Även bolagens onoterade aktieserier samt svenska depåbevis ingår. Vad som räknas som noterad aktie följer avgränsningen i Skatteverkets definition i deklarationsanvisningarna. Se RSV:s skrivelser [981118, Begreppet marknadsnoterad, RSV dnr. 10145-98/900](#).

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Inget urval görs.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

I Aktiebolagslagen ([2005:551](#)), Kap 5, Aktieboken, 19 §, står det att "En aktieägare ska inte tas upp i en utskrift eller framställning enligt denna paragraf, om hans eller hennes aktieinnehav uppgår till högst 500 aktier. Om en aktieägare äger samtliga aktier i bolaget, ska dock hans eller hennes aktieinnehav alltid redovisas."

Detta innebär att uppgifter om slutlig ägare saknas vid förvaltarregistrerat ägande via svensk förvaltare då innehavet understiger 501 aktier i ett bolag. Uppgifter om slutlig ägare saknas för utländska förvaltares slutkunder då dessa inte ingår i de offentliga aktieböckerna eller förteckning över aktieinnehav som är förvaltarregistrerade.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Aktieägarstatistiken har ingen egen insamling utan får leveranser från Euroclear och interna produkter på SCB. En förteckning av vad som samlas in inklusive dess variabler redovisas nedan.

Värdepappersstomme

Värdepappersstommen erhålls av Euroclear³ och innehåller observationer om alla aktier som är noterade på svenska marknadsplatser. Stommen innehåller till stor del även andra observationer än noterade aktier och svenska depåbevis, såsom onoterade aktier samt andra finansiella produkter som inte används i undersökningen. Onoterade aktier i företag som har minst en noterad aktieserie ingår i statistiken. Värdepappersstommen levereras cirka två veckor efter avslutat halvår och levereras via en fil in på SCB:s server.

Värdepappersstommen innehåller nedanstående variabler:

- Organisationsnummer
- Företagsnamn
- Noterat/onoterat bolag
- ISIN-kod
- Värdepapperstyp
- Värdepappersslag (vilken serie aktien avser)
- Röstvärde
- Antal emitterade aktier

Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehaven erhålls av Euroclear och innehåller observationer om alla ägare av de aktier som är noterade på svensk marknadsplats, dvs värdepappersstommen. Om ägaren av aktierna inte har sin hemvist i Sverige kommer ägaren att få sektortillhörighet utlandet. På grund av storleken är värdepappersinnehaven uppdelade på två filer och erhålls tillsammans med värdepappersstommen.

Värdepappersinnehaven innehåller nedanstående variabler:

- Person-/organisationsnummer på ägaren
- Namn på ägaren
- Direkt- eller förvaltarägt⁴
- ISIN-kod på innehavet

³ www.euroclear.com/sweden/sv.html

⁴ Dvs om aktien ägs direkt via värdepapperskonto eller via förvaltare.

- Antal aktier
- Landskod på aktieägaren

Befolkning

Uppgifterna om Sveriges befolkning levereras från befolkningsstatistiken på SCB, www.scb.se/BE0101. Uppgifterna avser förhållandena i Sverige vid referenspunkten. Dessa uppgifter används för att beräkna andelen av befolkningen som äger aktier. Uppgifterna levereras på aggregerad nivå för olika ålders och könsuppdelningar och fås som Excelfiler.

Kapital- och förvärvsinkomst

I produktionen av aktieägarstatistiken tas en lista fram på alla ägare som är fysiska personer. Dessa uppgifter används för att skatta antalet aktieägare men även för att dela upp aktieägandet i olika inkomstklasser utifrån inkomst- och taxeringsregistret, www.scb.se/HE0110. Listan med alla ägare skickas till Befolkningsavdelningen på SCB som kompletterar med uppgifter om kapital- och förvärvsinkomst för ägarna. Därefter beräknas medelportföljer i olika inkomstintervall, hur stor andel inkomstklassen är av totalen samt antalet ägare per inkomstklass.

Aktiekurser

För att kunna marknadsvärdera aktieförmögenheterna måste alla aktieinnehav matchas mot en aktuell aktiekurs. Aktiekurserna hämtas från [aktiekursbilagan](#), som publiceras av SCB kvartalsvis. Aktiekurserna avser stängningskursen den sista arbetsdagen vid referenspunkten. Kursfilen innehåller uppgifter om:

- ISIN-kod
- Marknadsplats
- Lista
- Bolagsnamn
- Kurs

Företagsdatabasen, FDB

För att aktieägare ska kunna erhålla sin sektortillhörighet matchas alla ägares organisations- och personnummer med uppgifter i företagsdatabasen på SCB, www.scb.se/NV0101. Företagsdatabasen innehåller endast svenska företag. Privatpersoner återfinns i företagsdatabasen enbart om de är egenföretagare, övriga personnummer klassificeras automatiskt som hushåll. Utländska ägare får sektortillhörigheten *utlandet* och information om vilken landstillhörighet aktieägaren har ingår i leveransen från Euroclear i variabeln Landskod. Vid inläsning av innehaven tilldelas varje ägare:

- Sektor (MIS 2014)
- Juridisk form

2.4.2 Mätning

Statistiken bygger i huvudsak på registerdata från Euroclear samt uppgifter från andra statistikprodukter på SCB. Mer information om de olika källorna återfinns under *2.4.1 Datainsamlingsförfarande*.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Inga bortfall förekommer av antalet värdepapper från emitterande bolag eller ägare då Euroclear Sweden innehar statistik som omfattar alla ägda aktier.

För mer information om bortfall i övriga källor som används i aktieägarstatistiken se Statistikens framställning under respektive källas produktsida.

2.5 Bearbetningar

Värdepappersstommen, värdepappersinnehavet och aktiekurserna läses in och integreras med varandra i produktionssystemet. För att aktieägarna ska kunna erhålla sin aktieförmögenhet utifrån referensperioden matchas värdepappersinnehavet med aktiekurserna för den aktuella tidsperioden. För de aktiekurser som är onoterade, men där det finns en noterad serie i bolaget, används värdet på den noterade aktien. Om någon onoterad aktie bedöms vara för högt värderad kan den korrigeras ner manuellt.

Värdepappersstommen och värdepappersinnehavet matchas på person- eller organisationsnummer via SCB:s företagsregister (FDB). Det möjliggör en värdering av aktieägarnas aktieförmögenhet uppdelat på institutionella sektorer och juridisk form, se [MIS 2014:1](#). Detta används framförallt för att kunna räkna fram ställningsvärde och transaktioner till noterade aktier i finansräkenskaperna. Vid de fall dessa uppgifter saknas görs en manuell kodning.

För att kunna beskriva hushållens ägarandel av aktier i noterade bolag, uppdelat på ålder och kön, matchas värdepappersinnehavet med statistik över befolkningen utifrån personnummer. För att kunna beskriva statistiken över hushållens förmögenhet på aktier, utifrån taxerad förvärvs- och kapitalinkomst, matchas värdepappersinnehavet med Inkomst- och taxeringsregistret.

För vidare information om skattningsförfaranden se detta under avsnitt 2.7.

2.6 Granskning

Granskning av data sker i flera steg i aktieägarstatistiken. Mycket av den granskning som görs är att jämföra med föregående halvår för att upptäcka eventuella felaktigheter. I systemet finns flera inbyggda kontroller som tar hänsyn till förändringar för bland annat

aktiekurserna och att inga felaktiga kombinationer av lands- och sektorfördelningar finns.

2.6.1 Granskning under insamlingen

Det görs en rimlighetsbedömning av underlaget innan inläsning i systemet. Underlaget jämförs med föregående period då statistiken är relativt robust över tid avseende antal bolag och ägare.

2.6.2 Granskning av mikrodata

I samband med inläsning av data sker kontroller för att upptäcka brister i konsistens eller logiska fel. De stora ägarna i granskas manuellt för att undersöka eventuella differenser mot tidigare halvår. Om sektor- eller landskod saknas eller är felaktig får ägaren (maskinellt) samma kod som förra halvåret. Fanns ingen kod halvåret tidigare granskas de största ägarna manuellt och kod sätts utifrån verksamhetens ekonomiska aktivitet. Vissa sökningar görs, så som aktieklubbar, samfällighet, dödsbo, ambassad, aktiebolag och aktiefond, för att säkerställa att de är klassade till rätt sektor. En maskinell kontroll görs för att säkerställa att antalet värdepapper emitterat är detsamma som antal värdepapper på ägarsidan.

Det görs även manuell granskning av materialet för att kunna upptäcka eventuella felaktigheter. Till exempel görs en granskning av alla stora ägare, för att se hur de förhåller sig till föregående period.

Eftersom underlaget i aktieägarstatistiken ligger till grund för aktieberäkningen till finansräkenskaperna, så sker granskning av underlaget i samband med beräkningen av noterade aktier i finansräkenskaperna. Finansräkenskaperna beräknar transaktioner i aktier och följer upp om det finns stora eller oväntade transaktioner. Detta ligger parallellt med produktionsomgången för aktieägarstatistiken.

I samband med sammanställandet av aktiekursbilagan, som ligger till grund för alla noterade aktiekurser som läses in görs en jämförelse med aktiekursens utveckling för föregående kvartal. En lista över aktiekurser med upp- och nedgångar på 100 procent eller mer under halvåret och de aktiekurser som har ett värde över 1 000 kronor granskas manuellt. Kurserna läses in i aktieägarstatistiksystemet och innehav som avviker med mer än 100 procent hamnar i en fellista för separat utredning. Stora kursförändringar mellan perioder beror vanligtvis på företagshändelser såsom splittar eller omvända splittar.

2.6.3 Granskning av makrodata

En manuell jämförelse emot vad som publicerades föregående period görs för att upptäcka större avvikelser mellan perioderna.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering upprättas analysunderlag, såsom statistiknyhet och statistiskt meddelande, tillsammans med färdiga tabeller och diagram. Utöver detta publiceras ett antal tabeller i Statistikdatabasen, som man kan göra egna uttag ifrån. Innan det slutliga resultatet fastställs finns rutiner för att för att kvalitetssäkra att hela produktionsprocessen har genomförts i enlighet med rutinerna för framställning av aktieägarstatistiken.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Marknadsvärdet av en noterad aktie beräknas utifrån aktiekursens värde vid sista börsdagen per sista juni och per sista december. I första hand används den kurs som senast betalats. Saknas denna används i andra hand köpkurs och i sista hand säljkursen. Om en aktie har varit tillfälligt handelsstoppad används sista handelsdagen av aktie som aktiekurs.

Svenska förvaltare av aktier kan registrera kunders aktieinnehav antingen som ett direktäggande på ett värdepapperskonto eller i en depå hos Euroclear. Ett direktäggande vilket ger varje ägare ett eget värdepapperskonto eller i en depå är tvingade enligt lag att rapportera in slutlig ägare för alla kunder med fler än 500 aktier i ett och samma bolag. Detta innebär att uppgifter om slutlig ägare saknas vid förvaltarregistrerat ägande via svensk förvaltare då innehavet understiger 501 aktier i ett bolag och därmed kommer det att finnas ett antal aktier där ägare inte går att identifiera.

För att komma till rätta med detta problem måste skillnaden mellan summerat antal identifierade aktier och totalt antal emitterade aktier imputeras på fiktiva ägare. För svenska noterade företag fördelas hela differensen mellan sektorerna *hushåll* och *hushållens Icke-vinstdrivande organisationer*. Dessa poster imputeras på sektornivå, däremot kan ingen nedbrytning göras för dessa innehav på män och kvinnor samt inkomst- eller åldersgrupper. För företag som primärt är noterade utomlands fördelas differensen mellan alla sektorer.

När värdepappersinnehavet matchas mot SCB:s företagsdatabas (FDB) matchas de privatpersoner som återfinns i företagsdatabasen enbart om de är egenföretagare. Övriga personnummer klassas automatiskt till hushåll.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

För att varje aktieägare ska kunna erhålla ett marknadsvärde av en aktie beräknas marknadsvärdet genom att multiplicera aktiekurs med antalet innehavda aktier per aktieserie. Totalt marknadsvärde

2019-09-04

summeras för varje sektor. Det totala marknadsvärdet redovisas på finare nivå för sektorerna utlandet och hushåll.

För att komma till rätta med att ägare med färre än 501 förvaltarregistrerade som inte redovisas imputeras skillnaden mellan antal emitterade aktier och antal värdepapper med känd slutägare. Differensen mellan direktägda och antalet totalt ägda aktier imputeras. Det görs en kontroll mellan totala antalet aktier och antalet aktier där slutlig ägare är känd för varje aktieserie, för att få ut differensen för varje aktieserie. Differensen fördelas vidare ut på sektorerna enligt en fördelningsnyckel, som proportionellt fördelar ut aktierna utifrån sektorns kända innehav.

För svenska värdepapper fördelas hela differensen mellan hushåll och hushållens icke-vinstdrivande och för utländska värdepapper som är noterade på svensk marknadsplats fördelas differensen mellan samtliga sektorer.

För hushållssektorn redovisas medel- och medianportföljen. Medelportföljen beräknas utifrån det totala aktieförmögenhet dividerat med antalet individer i populationen. Medianportföljen räknas utifrån den mittersta faktiska portföljen i populationen. Dessa målstorheter redovisas uppdelat på ålder och kön.

Röstvärdet är ägarandelen av en aktie. Olika aktieserier i ett bolag kan ha olika rösträtt vid bolagsstämman, dvs olika röstvärden. Röstvärdet av ett innehav i en aktie beräknas utifrån antalet ägda aktier som delas på antalet emitterade aktier i serien för ett noterat bolag och det viktas utifrån bolagets marknadsvärde.

$$Röstvärde_s = \sum_{n=1}^{N_a} \sum_{k=1}^{N_b} \left(\frac{\text{Antal rösträtt av ägare}_n \text{ i bolag}_k}{\text{Totala antal rösträtten i bolag}_k} \right) * \left(\frac{\text{marknadsvärde av bolag}_k}{\text{totala marknadsvärdet av alla bolag}} \right)$$

N_b är antal bolag som ingår i redovisningsklassen ("Totalt", "Noterat" och "Onoterat") och N_a är antal ägare som ingår i sektor s . Den andra parentesens innehåller bolag k :s marknadsvärdesandel till totala marknadsvärdet av alla bolag i redovisningsklassen. Det innebär att röstvärdet för sektor s är den viktade summan av alla ägares röstvärden i alla bolag med marknadsvärdesandelar av olika bolag som vikter. En aktieägares rösträtt i bolaget är det totala antal rösträtter i alla aktieserier.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Ingen skattning av tillförlitligheten genomförs.

2.7.4 Röjandekontroll

Det är inte aktuellt att göra en röjandekontroll eftersom statistiken publiceras på en aggregerad nivå. Därmed bedöms röjanderisken vara mycket låg.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Aktieägarstatistiken tas fram utifrån fullständig registerdata med obefintliga källor till osäkerhet på grund av urval och bortfall.

I värdepappersstommen fanns till publiceringen avseende juni 2019 1180 aktier varav 225 onoterade aktiekurser imputerades från den noterade aktiekursen. I värdepappersinnehavet identifieras 1 323 753 aktieägare.

För hushållssektorn avseende juni 2019 utgjorde förvaltningsregistrerade aktier 13 procent av hushållssektorns totala marknadsvärde. Det totala imputerade marknadsvärdet för samtliga sektorer värderas till 412 miljarder vilket motsvarar 5,69 procent av det totala värdet på svensk marknadsplats.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.